

har sluttet sig om den, synke endnu betydeligt ned.

Saa mente det ærede Medlem fra Assens (Berntsen), at Socialdemokraterne vilde gøre Hjemmene unyndige. Men det, vi ønske, er jo netop at give Hjemmene betydelig større Indfyldelse paa Skolen, end de have i Øjeblikket, og der er da navnlig een Ting, vi ønske gennemført, nemlig, at Forældrene faa langt større Indfyldelse, end de have i Øjeblikket, paa Valget af deres Børns Lærere. (R. Nielsen [Ringkøbing Amts 5te Valgkreds]: Det have de i Friskolen!) Det ønske vi, at de ogsaa skulle have i Folkeskolen. Det skal ikke være et Gode for Friskolen alene. Vi ønske, at alle Hjemmene maa faa en virkelig Indfyldelse paa, hvem der skal være deres Børns Lærere og Opdragere, og den Dag, det er gennemført, vil der komme et godt Forhold mellem Folkeskolen og Hjemmene, hvilket atter vil tjene til Fremme af Folkeskolen.

Saa sige de Herrer, der forsvare Friskolen saa stærkt, at naar blot denne Friskole tilfredsstiller det Lavmaal af Kundskaber, Staten kræver, saa har Staten ikke mere at blande sig i den Sag. Ja, det er det, de Herrer staa paa, Lavmaalet, nede paa det allertarveligste. Naar blot Friskolen kan opfylde det Maal, saa har Samfundet ikke at blande sig i Friskolens Forhold. Der siger jeg, at naar Staten skal yde saa store Tilskud, som her forlanges, saa have vi ogsaa Ret til at kræve, at Børnene virkelig faa en forsvarlig Undervisning, saa slaa vi os ikke til Taals med, som det ærede Medlem fra Nørresundby (Jensen-Sønderup) sagde, at om et Barn kan tilegne sig disse Kundskaber i Løbet af 7 Maaneder, eller det skal bruge 12 Maaneder dertil, det kommer ikke Staten ved. Jo netop. Naar de Herrer ville have Statskassens Penge, kræve vi ogsaa, at der for disse Penge ydes en virkelig forsvarlig Undervisning. Vi kræve, at intet Barns Undervisning bliver forsømt, og kunne ikke slaa os til Taals med det ringe Lavmaal af Kundskaber, som er foreskrevet i Loven af 1855.

Berntsen: Hvis det ærede Medlem i sit første Foredrag havde været saa stilfærdig og jævn, som han nu er bleven, vilde jeg maaske ikke have fundet Anledning til at tage Ordet imod ham. Men jeg vil dog udtale min Forundring over den Fremgangsmaade, som det ærede Medlem ret hyppig bruger, den, at han udkaster Beskyldninger af forskellig Art

og saa siger til dem, han udkaster dem imod: Vær saa artig at rense jer for disse Beskyldninger. Det forekommer mig at være en billig Fordring, at der skal føres Bevis for Rigtigheden af de Beskyldninger, der fremsættes. Nu siger det ærede Medlem, at Friskolerne skulle rense sig for Beskyldningen for at være Skulkeskoler. Men det er dog for galt at udslynge den Beskyldning mod Friskolerne i Almindelighed, at de ere Skulkeskoler, fordi man maaske i et enkelt Tilfælde har kunnet bevise, at et Barn i utilbørlig Grad har forsømt Undervisningen i Friskolen. Noget lignende finder jo Sted i den offentlige Skole. Der er ikke saa faa Forsømler i den offentlige Skole, ogsaa af den Art, at Børnene ligefrem skulke fra Skolen. Men er det da ikke uretfærdigt at sige, at Almueskolen er en Skulkeskole, fordi det i et af 1,000 eller 10,000 Tilfælde kan bevises, at et Barn har forsømt Skolen med Forsæt og uden virkelig Grund.

Naar jeg før brugte Udtrykket „infam Beskyldning“, var det ikke rettet mod det ærede Medlem for Københavns Amts 2den Valgkreds (K. M. Klausen). Det kunde ikke falde mig ind at fornærme det ærede Medlem. Jeg brugte den Ytring om den Fornærmelse, som det er, i al Almindelighed mod Friskolerne at udslynge den Beskyldning, at de ere Skulkeskoler.

Det ærede Medlem mente, at den Statistik, jeg har fremført i Dag angaaende Spørgsmaalet om, fra hvilke Hjem Friskolerne have deres Tilgang, om det er fra Velhaver-, Husmands-, Arbejder- eller andre Hjem, trængte til at ses efter i Sømmene. Det maa han gerne gøre, men han har ingensomhelst Ret til at bestride Rigtigheden af de statistiske Oplysninger, jeg har indhentet, naar han ikke har noget Bevis for, at de ere urigtige.

Med Hensyn til Friskolen i Almindelighed vil jeg gøre opmærksom paa, at den er rejst her i Landet under megen Kamp og stærk Modstand fra Myndighedernes Side, og Friskolebevægelsen har krævet store Ofre fra Befolkningens Side. Det vilde jo være højst besynderligt, hvis Forholdet her i Landet var det, at Tusinder af Forældre vilde bringe betydelige Pengeofre, for at deres Børn ikke skulde faa Undervisning. Friskolebevægelsen er netop fremstaaet derved, at Masser af Forældre foruden de Penge, de ofre til den offentlige Skole, have villet bringe store Ofre for at skaffe deres Børn en anden Undervisning end den, der mange Steder gives i den offentlige